

Jaarverslag 2024
Stichting Leeuw

Inhoud

Stichting Leeuw voert uniek welzijnsbeleid	4
Stichting Leeuw is de grootste opvang van Nederland	7
Stichting Leeuw werkt wereldwijd	8

Bestuursverslag 2024

Voorwoord van het bestuur	11
Terugblik	12
Doelstelling, missie en visie	16
De belangrijkste risico's en onzekerheden	17
Realisatie van doelstellingen	18
Financieel beleid en financiële resultaten	19
Wervingsmethoden	19
Governance	20
Integriteit	20
Communicatie	21
Maatschappelijke aspecten van de activiteiten	21
Vooruitblik	22

Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024	25
Staat van baten en lasten over 2024	27
Toelichting op de jaarrekening	28
Toelichting op de balans	31
Toelichting op de staat van baten en lasten	35

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	39
---	----

Stichting Leeuw voert uniek welzijnsbeleid

De ervaren diervverzorgers van Stichting Leeuw zorgen dagelijks met heel veel kunde en liefde voor de dieren. Maar Stichting Leeuw gaat nog veel verder om het welzijn van de majestueuze bewoners te vergroten.

Jaagsimulator uniek in de wereld

Sinds september 2015 beschikt Stichting Leeuw over een jaagsimulator, uniek in de wereld. Met het systeem, dat bestaat uit katrollen waarmee een stuk vlees willekeurig door de grote hal kan worden bewogen, wil Stichting Leeuw het jagen teruggeven aan de katachtigen. Met de jaagsimulator kan Stichting Leeuw de katachtigen hun energie, die ze in het wild aan de jacht zouden besteden, laten ontladen. De katachtigen worden fysiek sterker en sneller en dat zorgt voor een betere spieropbouw, flexibiliteit en wendbaarheid. In de jaagsimulator is de 'prooi' een stuk vlees of speelgoed dat aan een touw hangt. Deze kan met een joystick op elke gewenste hoogte en snelheid, aangepast aan elk individueel dier, kriskras door de hal bewogen worden. Zo moeten de dieren zelf actief achter hun prooi aanrennen, jaagtactieken bedenken en kunnen ze hun energie kwijt. Bovendien wordt het instinct gestimuleerd. Zo draagt de jaagsimulator bij aan een betere kwaliteit van leven.

Onderzoek heeft aangetoond dat de jaagsimulator positieve gevolgen heeft voor de dieren, zoals:

- Minder stereotiep gedrag.
- Betere conditie.
- Meer spieropbouw.
- Een betere fysieke gezondheid.
- Een betere geestelijke gezondheid.
- Stimulatie jachtinstinct.

Onderzoeker Karen de Wit heeft het onderzoeksrapport geschreven.

Het effect van de jaagsimulator

<https://www.stichtingleeuw.nl/jaagsimulator/>

Natuurlijke schutting

Veel wilde dieren in dierentuinen vertonen nerveuze trekjes. Ze 'ijsberen' langs het hek en lopen de hele dag hetzelfde rondje. Ze maken hierdoor endorfine aan en raken in een soort roes. Er ontstaat dan vaak een vicieuze cirkel: dieren verlangen naar de roes en gaan daarom steeds meer stereotiep gedrag vertonen. Dit gedrag ontstaat onder andere doordat ze de hele dag bekeken worden. Daarom heeft Stichting Leeuw ervoor gekozen om een natuurlijke schutting tussen de katachtigen en de bezoekers te plaatsen. Bezoekers kunnen de dieren door de kijkgaten zien, maar de dieren voelen zich minder bespied. Ook in de binnenhal zijn de ramen boven, die op de binnenbaan uitkijken, voorzien van one-way vision. Zo kunnen bezoekers de dieren wel zien, maar de dieren de bezoekers veel minder.

Uit onderzoek blijkt dat de leeuwen en tijgers inderdaad minder stereotiep gedrag vertonen als ze achter een natuurlijke schutting leven.

Onderzoeker Karsten van Dam heeft het onderzoeksrapport geschreven.

Effects of visual perception of humans on lions (Panthera leo) and tigers (Panthera tigris) in a zoo
https://stichtingleeuw.nl/wp-content/uploads/2022/11/Onderzoek_NatuurlijkeSchutting.pdf

Soortbehoudprogramma's

Stichting Leeuw staat altijd open voor projecten die de verschillende soorten grote katachtigen helpen voort te blijven bestaan in het wild. Een aantal van onze dieren is 100% raszuiver, dus zeer geschikt voor dit doel. Aan de projecten worden zeer strenge eisen gesteld; het welzijn van de dieren blijft voorop staan.

Op vrijdag 20 september 2024 heeft Stichting Leeuw twee Siberische tijgers verhuisd van Nederland naar Kazachstan om deel te nemen aan een belangrijk tijgerproject van WWF. Het doel is dat deze twee tijgers welpen krijgen en dat deze welpen op een later moment worden vrijgelaten in het wild. Hiermee draagt Stichting Leeuw bij aan de start van een nieuwe populatie tijgers in de vrije natuur.

Gedragsonderzoek

Naast de genoemde onderzoeken naar een natuurlijke schutting en de jaagsimulator, is onder andere bij The Lions Foundation onderzoek gedaan naar de toepassing van oxytocine bij leeuwen. Dit hormoon maakt ze toleranter naar soortgenoten en geeft bij het koppelen van leeuwen minder kans op agressief gedrag.

Oxytocin Increases Prosocial Behavior in Groups of African Lions, door Jessica C. Burkhart e.a.

Unieke betrokkenheid publiek

Stichting Leeuw vindt het belangrijk het grote publiek te informeren over het lot van grote katachtigen, zowel in de wereld als bij Stichting Leeuw zelf. Het publiek kan in het Dierenpark Hoenderdaell ook Stichting Leeuw elke dag bezoeken. De dieren kunnen in hun buitenverblijven worden geobserveerd door een aantal kijkkasten. Ook organiseert Stichting Leeuw een aantal keer per week een Tijgerworkshop, waarbij deelnemers een presentatie over de stichting krijgen en een ronde over het verzorgerspad mogen meelopen met een gids en begeleider voor een onvergetelijke ervaring. Vanzelfsprekend geldt voor iedereen het hands-offbeleid, worden alle veiligheidsrichtlijnen in acht genomen en wordt gezorgd dat de dieren niet door het bezoek worden gestoord.

Educatiefaciliteiten

Voorlichting en educatie behoren tot de belangrijkste middelen die ingezet kunnen worden om het welzijn van dieren te bevorderen, dierenleed te voorkomen en bewustwording over het dierenwelzijn te vergroten. Met vernieuwde interactieve educatie wil Stichting Leeuw bewustwording creëren over gevolgen van menselijk gedrag met betrekking tot dierenleed. Hierbij ligt de focus op de jeugd.

Stichting Leeuw heeft een grote educatieruimte van circa 1.000 m². Er is informatie over circusdieren, leeuwenknuffelfarms en het leed dat daar achter schuilt, over Chinese geneesmiddelen en over bijvoorbeeld ernstig bedreigde Siberische tijgers. Ook zijn er vijf interactieve systemen geïmplementeerd die goed aansluiten bij de wensen van de bezoekers, waaronder een virtuele jeepsafari en een filmzaal waar de bezoeker ook alles leert over grote katachtigen. Bij de jeepsafari ervaart de bezoeker hoe het is om over de savanne te rijden. Alle ritten rijden door het natuurreservaat waar The Lions Foundation is gevestigd. Dit is de natuurlijke leefomgeving van leeuwen en men ziet welke dieren er nog meer leven. De safari jeep rijdt ook langs de verblijven van The Lions Foundation in Zuid-Afrika. Terugkerende bezoekers herkennen mogelijk een leeuw die eerst in Anna Paulowna werd opgevangen en nu op een groot stuk savanne leeft. Wanneer mensen 'met eigen ogen' zien wat de stichting doet, zal dit ook resulteren in giften, adopties en donaties waardoor Stichting Leeuw meer inkomen genereert en zo nog meer dieren kan opvangen.

Stichting Leeuw is de grootste opvang van Nederland

...en een van de grootste opvangfaciliteiten voor grote katachtigen in Europa.

Stichting Leeuw:

- 17 buitenverblijven en 33 binnenverblijven, voor maximaal 30 dieren (afhankelijk van de groepsgrootte)
- binnentuin van 1.012,5 m² (met jaagsimulator, waterpartij, rotsen en beplanting)
- educatiegalerij met interactieve systemen
- quarantainefaciliteit met zes verblijven in Dierenpark Hoenderdaell
- 5,7 fte's (bestuur en directie zijn onbezoldigd)
- 46 vrijwilligers

The Lions Foundation:

- gevestigd op Schrikkloof Private Nature Reserve, 1.000 hectare savanneland
- 19 verblijven van ieder 1,5 hectare, elk met separatieruimtes en binnenverblijven
- 5 fte's (3 diervverzorgers en 2 beveiligers)

De achterban (augustus 2024):

- 2.676 adoptanten en 438 donateurs die de dagelijkse verzorging van de dieren mogelijk maken
- 32 stichtingen, bedrijven en major donors die zorgdragen voor financiering van de grote projecten
- 40.280 volgers op social media

Stichting Leeuw werkt wereldwijd

- Verhuizing dieren in nood naar opvangcentrum.
- Verhuizing dieren van Stichting Leeuw naar The Lions Foundation na rehabilitatie.
- Tijgerproject Kazachstan.

Bestuursverslag 2024

Voorwoord van het bestuur

Bij Stichting Leeuw zijn we altijd bezig met de toekomst, dieren die hulp nodig hebben of tegenwoordig zelfs met herintroducties van dieren in het wild. Het is dan wel eens goed om terug te kijken en te zien wat er het afgelopen jaar is gepasseerd.

In 2024 is het team van Stichting Leeuw zowel nationaal als internationaal actief geweest. In het opvangcentrum in Anna Paulowna zijn de binnenverblijven van de dieren hard aan vervanging toe. Het ijzer van de hekwerken is dusdanig gecorrodeerd dat vervanging nodig is. Echter wanneer je verblijven wilt vervangen moeten er wel eerst verblijven leeg zijn. In 2024 waren wij dan ook genoodzaakt om de opvang te beperken tot het meest urgente gevallen en waren er ook een aantal verhuizingen gepland.

Echter het jaar was amper begonnen of wij ontvingen een telefoontje van RVO of wij 2 zwarte panthers wilden opvangen van enkele maanden oud. De dieren waren bij een particulier in Nederland in beslag genomen. Natuurlijk hebben wij deze dieren opgevangen. Later in het jaarverslag kan je daar meer over lezen.

In het voorjaar verhuisde de bekendste leeuw van Nederland "Remy", die ooit in Tienhoven naast het fietspad was gevonden, naar Zuid-Afrika. Remy ging samen met Luna, die afkomstig was uit Slowakije op weg naar een nieuw leven. Hoewel Remy in het begin wat angstig was, heeft hij zich ontpopt als de meest dominante leeuw van The Lions Foundation.

In september waren Kuma en Bohdana aan de beurt om te verhuizen. Stichting leeuw had begin van het jaar een overeenkomst gesloten met het WNF en Kazachstan om 2 van onze raszuivere Amoertijgers naar Kazachstan te brengen voor een herintroductie programma. Dit was een uiterst serieus project waarin teams van alle partijen heel intensief hebben samengewerkt. Het resultaat mag er ook zijn, de twee dieren zitten begin 2025 heerlijk in de sneeuw en de eerste copulaties zijn al waargenomen. De jongen die worden geboren zullen de eerste wilde tijgers van Kazachstan worden sinds 1938.

We danken onze partners het WNF en de regering van Kazachstan dan ook hartelijk voor het vertrouwen en kijken terug op een uiterst prettige en succesvolle samenwerking.

De laatste dieren die in 2024 vertrokken vanuit Anna Paulowna waren de tijgers Vladimir, Valesca en Afrodite. Zij arriveerden in november bij The Lions Foundation voor hun goede oude dag. Het team van de The Lions Foundation had wederom weer prachtige grote verblijven voor ze gemaakt. Tijdens de aankomst van de tijgers was er op Schrikkloof ook een groepje major donors aanwezig, die kwamen kijken waar hun geld aan was uitgegeven. De hele groep was erg enthousiast en wij kijken terug op een hele mooie ervaring.

Alle bovengenoemde zaken waren nooit mogelijk geweest zonder de inzet van onze enthousiaste medewerkers, tientallen vrijwilligers en duizenden sponsors en donateurs. Donateurs geven niet alleen geld, maar zijn dusdanig betrokken dat we er heel veel bij naam kennen er zelfs vriendschappen uit voortkomen. Medewerkers en vrijwilligers zijn altijd bereid om buiten werktijd te helpen wanneer er bijvoorbeeld een nieuw dier hulp nodig heeft. Ook tussen hen zijn er veel vriendschappen ontstaan.

Wij zijn allen blij dat we met onze kleine stichting de wereld een beetje mooier maken.

Momenteel werken er 7 mensen (5,7 fte) bij Stichting leeuw en helpen er nog eens 46 vrijwillig.

In 2025 hopen wij de verbouwing van de binnenverblijven en de nieuwe keuken en medische ruimte af te ronden. Er is al een wachtlijst met dieren, die dan kunnen worden opgevangen. In het najaar hopen we de leeuwen Aslan en Ayla naar Zuid-Afrika te brengen. Binnenskamers wordt er ook alweer hard gewerkt aan plannen voor nieuwe herintroducties, waarover later meer.

We kijken terug op een uiterst succesvol jaar en het team van Stichting Leeuw zal ook in 2025 weer zoveel mogelijk dieren helpen aan een mooiere toekomst!

Anna Paulowna, 24 april 2025

Raad van Bestuur

Terugblik

Opvang twee panterwelpen

Twee in beslag genomen jonge zwarte panthers Nila en Suki wonen sinds maart bij Stichting Leeuw. Ze werden aangetroffen bij een huisbezoek en werden illegaal gehouden door een particulier.

Bij aankomst bij Stichting Leeuw en de eerste controle door de dierenartsen bleken de dieren gelukkig in redelijke gezondheid en beide vrouwelijk. Met nog maar een kleine 5 kilo zwaar, hadden ze wel al een typisch fel panter karakter. De verzorgers hadden een dagtaak om de dieren hen te laten vertrouwen.

Nieuws Sport Kijk/Luister NH Helpt

4°C 0.0km Tip

Mijn regio Alkmaar Amsteland Amsterdam Gooi Haarlem Haarlemmermeer IJmond

In beslag genomen pantertjes Nila en Suki vinden nieuw thuis in Anna Paulowna

25 juli 2024, 06.14 uur · Aangepast 25 juli 2024, 10.28 uur · Door: Matthijs Gemmink

Pantertjes Nila en Suki waren nog maar 11 weken oud toen ze in maart van dit jaar door de politie werden gevonden bij een particulier in het oosten van het land. Het is verboden om panthers als huisdier te hebben en dus werden ze in beslag genomen. Bij Stichting Leeuw in Anna Paulowna kregen ze daarna de zorg die ze echt nodig hebben. Nu wordt de stichting definitief hun nieuwe thuis.

In beslag genomen pantertjes Nila en Suki vinden nieuw thuis in Anna Paulowna - NH Nieuws

Deze week kwamen eindelijk de papieren met het verlossende antwoord binnen, Nila en Suki zijn de nieuwste familieleden van [Stichting Leeuw in Anna Paulowna](#). De afgelopen maanden verbleven ze vanwege het onderzoek door justitie en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit nog in een speciale, afgesloten ruimte. Nu de administratie op orde is, mogen ze eindelijk verhuizen naar hun nieuwe verblijf.

"Ze krijgen hier veel meer ruimte. We gaan ze hier de eerste tijd even laten wennen aan hun nieuwe binnenverblijf. Wel hebben we al een speciaal luik geplaatst zodat ze naar buiten kunnen gluren. Dan kunnen ze al langzaam wennen aan het buitenleven, want dat zijn ze ook nog niet gewend. Het wordt straks heerlijk voor ze als ze van deze buitenruimte kunnen genieten", zegt dierenverzorgster Shoshana Pijnenburg van Stichting Leeuw.

Gelukkig waren de dieren oud genoeg om zelf zacht, maar vast voedsel te kunnen eten. Ondanks dat de 2 dieren eerst in de quarantaine faciliteit hebben moeten verblijven, hebben ze zich prima vermaakt met de vele soorten verrijking, klimconstructies en aandacht van de diervverzorgers.

Het heeft enige tijd geduurd voordat de onderzoeken naar de herkomst van de dieren konden worden afgerond en al het papierwerk was geregeld. In juli kreeg Stichting Leeuw groen licht dat de dieren mochten blijven. Het buitenverblijf is voor de twee jonge panterzusjes een grote speeltuin, waar ze samen volop spelen.

Leeuwen Remy en Luna verhuizen naar Zuid-Afrika

The Lions Foundation

In oktober 2018 werd Remy door een hardloper gevonden. Hij stond in een weiland in Nederland bij Tienhoven in een hondenbench. Hij was toen een welp van ongeveer 5 maanden oud. Ondertussen is hij uitgegroeid tot een prachtige volwassen leeuwenman en leeft hij sinds 2021 samen met leeuwin Luna. Luna is in 2021 na een noodoproep opgehaald bij een inmiddels gesloten Hotel Resort in Slowakije. Zij zochten voor een heel aantal leeuwen en tijgers, die gehuisvest waren naast het hotel, opvanglocaties.

Het was nog even onzeker of deze twee konden verhuizen, omdat er signalen waren dat het hart van Luna niet goed werkte. Aangezien dit koppel het heel goed met elkaar kan vinden, wilde Stichting Leeuw deze twee niet uit elkaar halen. In november 2023 jaar is Luna zeer uitgebreid onderzocht door het team en een ervaren cardioloog. De uitslag was zeer positief. Haar hart en de andere organen zagen er goed uit, wat betekent dat zij de reis en warmte dus aan kon.

In maart is dit koppel verhuisd naar Zuid-Afrika. Zij hebben daar samen een groot verblijf van 1,5 hectare waar ze samen mogen genieten in een zo natuurlijk mogelijke leefomgeving op de Afrikaanse savanne.

Samenwerking Wereld Natuur Fonds en Stichting Leeuw Tijgers Kuma en Bohdana verhuizen naar Kazachstan

In 2024 zijn twee raszuivere tijgers verhuisd van Stichting Leeuw naar het natuurreservaat Ili-Balkasj te Kazachstan voor deelname aan een tijger herintroductie-programma van het Wereld Natuur Fonds (WWF) en de overheid van Kazachstan. Het Wereld Natuur Fonds is de afgelopen jaren bezig geweest om een natuurgebied in Kazachstan klaar te maken waar de tijger weer in het wild zou kunnen leven.

De laatste wilde tijgers in Kazachstan zijn ongeveer 70 jaar geleden door overbejaging uitgestorven. De wereldwijde tijgerpopulatie staat al lang enorm onder druk, maar toont in sommige landen gelukkig ook tekenen van herstel. Verschillende landen hebben maatregelen genomen om de eigen wilde tijgerpopulatie te laten groeien, of zoals Kazachstan, de tijger weer de ruimte te geven voor een terugkeer. Stichting Leeuw heeft de kans gekregen om hieraan een bijdrage te leveren. Niet alleen door deze twee tijgers over te brengen naar Kazachstan. Stichting Leeuw is onder andere expert in het verschepen van grote katachtigen (kennis van papierwerk, logistiek, transportkragen, etc.). Ook is Stichting Leeuw goed in het bouwen van verblijven voor rewilding en heeft daar ook een adviserende rol in gehad.

Bohdana en Kuma krijgen hier de kans om in een ruim verblijf te leven en krijgen dagelijkse verzorging. We hopen dat zij jongen zullen krijgen, die bij hun moeder opgroeien zonder menselijk contact. Deze jongen zullen zo natuurlijk (of wild) mogelijk opgroeien en o.a. zelf leren jagen om uiteindelijk, wanneer ze oud genoeg zijn, te worden losgelaten in een enorm natuurgebied. Zij zullen dan de eerste wilde tijgers zijn in de wilde natuur van Kazachstan. Bohdana en Kuma blijven onder menselijke zorg.

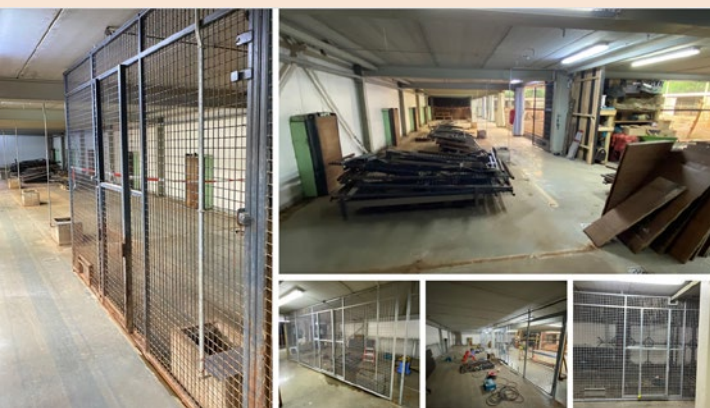
Het ecosysteem van het Ili Balkasj Natuurreservaat, een gebied ter grootte van Gelderland, is de afgelopen jaren hersteld. Grote delen zijn herbeboست en diersoorten zoals het bedreigde Bukharahert zijn met succes teruggebracht in het landschap. De aanwezigheid van de tijger is cruciaal voor het in stand houden van dit ecosysteem en dit heeft weer positieve gevolgen voor de omliggende natuurgebieden, twee keer zo groot als Ili Balkasj, en voor lokale gemeenschappen. De Kazachse gemeenschap in de regio is vanaf het begin nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling en uitvoering van dit project.

Tijgers Afrodite, Valesca en Vladimir verhuisd

In november zijn de tijgers Valesca, Vladimir en Afrodite verhuisd naar The Lions Foundation in Afrika. Hier hebben ze alle drie een eigen fantastisch groot verblijf gekregen. Deze tijgers zijn vriendelijk naar elkaar toe en zochten in Nederland regelmatig even contact met elkaar bij het hekwerk. De 3 grote verblijven grenzen in Zuid-Afrika aan elkaar. Zo kunnen de dieren elkaar ook hier begroeten.

Door ook tijgers naar The Lions Foundation te verhuizen creëert Stichting Leeuw plek om nieuwe dieren op te vangen in Nederland. De tijgers krijgen in Zuid-Afrika uiteraard aangepaste verblijven, afgestemd op hun natuurlijke behoeften, zoals meer bomen en struiken en een waterpoel.

Start verbouwing

Eind 2024 is gestart met de grote verbouwing van de binnenverblijven. Het opvangcentrum in Anna Paulowna is gebouwd in 2011. De 33 binnenverblijven voldoen niet meer aan de huidige wensen van Stichting Leeuw.

Na de verbouwing van de binnenverblijven ontstaan comfortabele, schone en veilige ruimtes waar de dieren kunnen eten, slapen en luieren. Met de nieuwe opzet blijft ook de veiligheid voor de verzorgers gewaarborgd.

Kenia

Stichting Leeuw heeft een satelliet Halsband gesponsord aan de Leo Foundation. In Nairobi National Park leeft een troep leeuwen die zich regelmatig ook in de buurt van de hoofdstad begeven. Om mens-dierconflicten te voorkomen wordt er veel onderzoek naar de beweging van de leeuw gedaan en wordt de leeuw gevolgd door middel van deze satelliet Halsband. Hij is momenteel een van de weinige pride males in het National park en zijn territorium dekt bijna het hele park.

Afscheid

Helaas heeft Stichting Leeuw ook afscheid moeten nemen van tijger Azul en Noord-Chinese panter Chen. Azul kampte al sinds zijn aankomst bij Stichting Leeuw met gezondheidsproblemen. Gelukkig heeft hij nog ruim een jaar kunnen genieten van zijn buitenverblijf na een zwaar leven in een circustrailer. Het overlijden van Chen was geheel onverwacht. Na een zeer kort ziekbed heeft de dierenarts haar moeten laten inslapen.

Beide dieren zijn voor uitgebreid onderzoek overgebracht naar het Veterinair Pathologisch Diagnostisch Centrum Utrecht.

Doelstelling, missie en visie

Stichting Leeuw is opgericht om algemeen nut beogende doelen en projecten met betrekking tot de verzorging en opvang van roofdieren en het rehabiliteren van roofdieren naar hun oorspronkelijke leefgebied te ondersteunen. De stichting heeft geen winstoogmerk en is een Algemeen Nut Beogende Instelling.

De stichting heeft haar grondslag ontleend aan het verantwoordelijkheidsgevoel om invulling te geven aan een goed rentmeesterschap voor mens, dier en wereld. De stichting wil hieraan bijdragen door concreet en specifiek op te komen voor de belangen van katachtige roofdieren. Tijgers, leeuwen en andere katachtige roofdieren worden wereldwijd ernstig bedreigd. Voor deze groep dieren afkomstig uit circussen en dierentuinen ontbreekt het aan een gedegen opvang voor een goed en waardig leven en in het algemeen aan verantwoorde terugkeermogelijkheden in de wilde natuur of grote parken in de landen van herkomst.

Stichting Leeuw heeft als missie het welzijn van grote katachtigen in gevangenschap duurzaam te verbeteren, binnen en buiten Nederland.

Daartoe zijn vijf doelstellingen geformuleerd:

- Ontheemde grote katachtigen **opvangen** en verzorgen;
- Grote katachtigen **herplaatsen** naar een zo natuurlijk mogelijke omgeving met een zo hoog mogelijk niveau van dierenwelzijn;
- Door middel van **gedragsonderzoek** alle dieren een zo prettig mogelijk leven te geven;

- Het publiek **educatie** geven over de dieren en zo te leren wat we zelf kunnen doen om deze dieren te helpen;
- Deelnemen aan **soortbehoudprogramma's** om bij te dragen aan het voortbestaan van de soort in het wild.

In Anna Paulowna staat een groot opvangcomplex voor opvang van grote katachtigen. Het opvangcentrum is niet het laatste station voor de opgevangen dieren. In 2019 is The Lions Foundation opgericht. Met hulp van een aantal donateurs is vervolgens Schrikkloof Private Nature Reserve in Zuid-Afrika aangekocht. Schrikkloof bezit in Bela-Bela een gebied van 1000 hectare savanneland dat ter beschikking van The Lions Foundation staat. Hiermee worden grote katten een veilig, waardig en trots leven in hun natuurlijke habitat geboden. Door het verhuizen van grote katten uit Nederland naar Zuid-Afrika wordt in Anna Paulowna plek vrijgemaakt voor andere katachtige roofdieren in nood.

De visie van de Stichting is een natuurgebied van ruim 10.000 hectare te ontwikkelen in Zuid-Afrika. In dit natuurgebied worden leeuwen en andere inheemse dieren opgevangen om uiteindelijk volledig in vrijheid te kunnen leven.

De belangrijkste risico's en onzekerheden

Onzekerheden kunnen ontstaan als gevolg van het geheel of gedeeltelijk ontbreken van informatie over, inzicht in of kennis van een gebeurtenis, de gevolgen daarvan, of de waarschijnlijkheid dat een gebeurtenis zich voordoet. **Risico's** zijn de effecten van onzekerheden op het behalen van doelstellingen.

In dit onderdeel van het jaarverslag 2024 wordt nader ingegaan op de voornaamste risico's en onzekerheden van Stichting Leeuw. Daarnaast wordt toegelicht welke maatregelen getroffen zijn ter beheersing van de risico's en wat de verwachte impact op de financiële resultaten is.

Strategische- en reputatierisico's

Een belangrijk risico dat van invloed kan zijn op de realisatie van de doelstellingen van de stichting is het niet in staat zijn om voldoende fondsen te werven. Hieraan gerelateerd is negatieve publiciteit een belangrijk risico omdat dat direct van invloed kan zijn op de fondsenwerving.

Op het gebied van fondsenwerving is de stichting zich steeds breder aan het positioneren. De bredere positionering en de invoering van nieuwe fondsenwervingsmethoden hebben positieve effecten gehad op de resultaten van de fondsenwerving. Vanaf het jaar 2025 komt de externe fondsenwerver in dienst bij de stichting, dit in verband met de handhaving van de Wet DBA door de Belastingdienst.

Stichting Leeuw ziet jaarlijks een groei van de fondsenwerving hetgeen bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen. De stichting heeft daarnaast een sponsorovereenkomst afgesloten met Landgoed Hoenderdaell B.V die toeziet op de sponsoring van jaarlijkse exploitatietekorten. Hiermee is in feite gewaarborgd dat de stichting jaarlijks voldoende middelen heeft om de kosten te dekken. Het risico ten aanzien van de fondsenwerving is hiermee grotendeels afgedekt en de eventuele impact op de financiële resultaten is daarom beperkt.

Om de financiële onafhankelijkheid van de stichting op lange termijn te waarborgen wordt gewerkt aan een nieuwe structuur die in een nieuwe overeenkomst van samenwerking zal worden vastgelegd. Het is de bedoeling dat de inkomsten voor Stichting Leeuw worden gekoppeld aan het aantal bezoekers van het dierenpark in die zin dat een bijdrage per bezoeker wordt afgedragen aan de stichting.

Reputatierisico kan voortvloeien uit negatieve publiciteit. Op dit moment neemt social media een belangrijke positie in de samenleving in.

Ook telt mee dat men een mening heeft en deelt. Hierdoor is een organisatie kwetsbaar. Belangrijk is een duidelijk beleid te voeren daar waar Stichting Leeuw zich in de media laat gelden. Alle media-uitingen worden dan ook altijd in overleg met het bestuur bepaald.

Uitingen van derden kunnen ook van invloed zijn op de reputatie van de stichting. Door een duidelijk beleid en door zich alleen bezig te houden met haar kerntaken, verwacht de stichting over het algemeen geen uitingen van derden in het kader van negatieve publiciteit. Op grond van de huidige inzichten en getroffen maatregelen acht het bestuur het risico inzake reputatieschade ten aanzien van zowel de eigen uitingen als de uitingen van derden laag en de eventuele impact op de financiële resultaten daarom zeer beperkt.

Operationele risico's

Het bestuur van de organisatie draagt zorg voor een optimale uitvoering van de operationele activiteiten in overeenstemming met het beleid. Stichting Leeuw heeft bij de uitvoering van haar doelstelling te maken met roofdieren wat vanzelfsprekend met risico beheersing en veiligheidsmaatregelen omgeven wordt. Voor de dagelijkse invulling van de veiligheidsmaatregelen heeft de stichting procedures en protocollen die nauwlettend worden gevolgd. Daarnaast is binnen de organisatie een KAM-medewerker aangetrokken die naast periodiek overleg met de medewerkers ook zorgt voor controles op zowel de naleving van de procedures en protocollen als certificering van de gebruikte apparatuur.

Vanzelfsprekend gaat het management uit van vertrouwen in de organisatie en de medewerkers. Meldingen of signalen die op mogelijke schending van het vertrouwen duiden worden direct uitgezocht en gerapporteerd. Door de kleinschalige organisatie en de directe betrokkenheid van het bestuur, worden de risico's ten aanzien van operationele activiteiten en fraude tot een minimum beperkt.

Financiële- en verslaggevingsrisico's

Stichting Leeuw is financieel gezond, heeft geen externe financiering en houdt zich niet bezig met beleggingen. Tijdens elke bestuursvergadering staan de financiën op de agenda. Investerings, kosten en andere uitgaven worden alleen gedaan als de middelen hiervoor beschikbaar of toegezegd zijn.

Door de sponsorovereenkomst tussen Landgoed Hoenderdaell B.V. en Stichting Leeuw waarin is vastgelegd dat het jaarlijkse sponsorbedrag minimaal gelijk is aan het jaarlijkse exploitatietekort bij Stichting Leeuw zijn de financiële risico's beperkt.

De jaarrekening van Stichting Leeuw wordt opgesteld door de penningmeester volgens Richtlijn RJ650 en gecontroleerd door een externe accountant. Hiermee is het risico met betrekking tot de verslaggeving tot een minimum beperkt.

Realisatie van doelstellingen

Stichting Leeuw is dagelijks bezig met de praktische zorg en verzorging van de dieren in het opvangcentrum in Anna Paulowna. Medewerkers en vrijwilligers in de opvang zijn betrokken bij het verzorgen van de dieren en waken voor mogelijke zwaktes en ziekten. Elke week komt een dierenarts een controleronde langs de opgevangen dieren maken. Inmiddels is een dierenarts voor 2 dagen per week in dienst genomen door Landgoed Hoenderdaell B.V. Hiermee zijn 2 specialisten betrokken bij de medische zorg van de dieren. Dit zijn de kerntaken die het hele jaar zijn uitgevoerd.

Gewenste omvang reserves

Op basis van de risico-analyse wordt geconcludeerd dat het financiële risico voor Stichting Leeuw beperkt is. Dit wordt ingegeven door een adequate beheersing van de strategische- en reputatierisico's, de operationele risico's en de financiële- en verslaggevingsrisico's. De stichting heeft als uitgangspunt de baten zoveel mogelijk aan de doelstellingen te besteden, echter wel met inachtneming van een gezonde balans en voldoende vermogen om eventuele risico's op te vangen. Op basis van de huidige inzichten en uitgevoerde risico-analyse is de gewenste omvang van de overige reserves door het bestuur bepaald op minimaal € 100.000. Aan deze gewenste omvang wordt ultimo 2024 ruimschoots voldaan.

In het onderdeel Terugblik 2024 in het bestuursverslag hebben we onder meer stilgestaan bij de opvang van twee panterwelpen, het verhuizen van vijf dieren naar Zuid-Afrika en de samenwerking met het Wereld Natuur Fonds om twee tijgers naar Kazachstan te verhuizen.

Zoals in het jaarverslag 2023 al aangekondigd zijn we in het najaar van 2024 gestart met de werkzaamheden om zowel de binnenvverblijven grondig te vernieuwen als de keuken in het opvangcentrum. Van de binnenvverblijven wordt het ijzerwerk verwijderd. We maken nieuwe wanden en vloeren, voorzien van stucwerk en speciale coating. Met nieuwe roestvrijstalen voorkanten worden de verblijven prettiger voor de dieren en beter schoon te maken voor de medewerkers. Ook worden de tussenschuiven vernieuwd. Hiermee zorgen we voor een veilige en hygiënische werkomgeving voor de medewerkers en leefomgeving voor de dieren.

De keuken en medische ruimte in het opvangcentrum is de plek waar dagelijks het voer en medicatie voor de dieren in de opvang wordt bereid. Na een gebruiksperiode van ruim 12 jaar is deze keuken aan grondige renovatie toe. In 2024 is gestart met het werven van fondsen voor deze verbouwing. Deze verbouwing staat gepland voor 2025.

Financieel beleid en financiële resultaten

Stichting Leeuw streeft naar een zelfstandige en onafhankelijk opererende organisatie, waarbij de maandelijkse kosten uit eigen inkomsten betaald kunnen worden. Projecten worden gefinancierd met aanvullende middelen afkomstig uit sponsoring, schenkingen of nalatenschappen. Hierin speelt de fondsenwerving en communicatie met belanghebbenden een belangrijke rol.

De huidige fondsenwerver heeft in 2024 een vaste basisvergoeding per maand genoten verhoogd met een percentage van de behaalde resultaten. De gestelde norm van 10% is in het boekjaar 2024 behaald.

Voor het boekjaar 2025 gaat de stichting over naar een dienstbetrekking met de fondsenwerver, onder meer in het kader van de Wet DBA. In het kader van communicatie met belanghebbenden is een overeenkomst met een adviseur communicatie en marketing afgesloten. Er wordt een nauwe samenwerking tussen de medewerker educatie en fondsenwerving en de adviseur communicatie en marketing beoogd om de resultaten te optimaliseren.

Bestemmingsreserves worden gevormd op basis van het beleidsplan en de meerjarenbegroting, opgemaakt door de directie en goedgekeurd door het bestuur. Er ligt een duidelijke koppeling tussen de doelstelling en de gevormde reserve. De omvang van de reserve wordt bepaald door een begroting op basis van de ontwikkelingen in het kader van de doelstellingen.

De financiën van Stichting Leeuw zijn over het boekjaar 2024 op niveau gebleven. De lopende projecten waren begin 2024 afgerond. Gezien de ontwikkelingen op het park is besloten om in het najaar te starten met het vernieuwen van de binnenverblijven en de keuken. Naast de reeds gereserveerde middelen werd een donatie ontvangen welke is toegevoegd aan de bestaande reserve.

Door het jaar heen heeft het lasbedrijf de werkzaamheden voor de 33 roestvrijstalen voorkanten afgerond, welke allemaal zijn geleverd en betaald.

Wervingsmethoden

De fondsenwervingsstrategie van Stichting Leeuw richt zich in beginsel op zichtbaarheid als een organisatie die de kwaliteit van de leefomgeving van de opgevangen katachtigen verbetert. Het redden van dieren en hun bestaan op een acceptabel niveau brengen, is te allen tijde kenmerkend in de uitingen van de stichting.

De exploitatie van Stichting Leeuw eindigt met een positief saldo voor bestemming van € 95.180. In het boekjaar is per saldo € 127.053 toegevoegd aan de bestemmingsreserve onderhoud verblijven katachtigen en € 31.873 onttrokken aan de overige reserves. De baten liggen ruim boven de begroting, mede door de inspanningen op fondsenwerving. Ook de lasten zijn toegenomen. Dit wordt mede veroorzaakt door het terugplaatsen van dieren naar Zuid Afrika en Kazachstan, vooruitlopend op de werkzaamheden in het opvangcentrum. Maar hiermee wordt wel gewerkt aan de doelstelling opvang en terugplaatsing, voor een beter dierenwelzijn.

De maandelijkse vaste inkomsten van Stichting Leeuw bestaan inmiddels uit een donateursbijdrage die ruim € 32.000 bedraagt. Hier mogen we dankbaar voor zijn. Door de werkzaamheden in het opvangcentrum zijn de tijgerworkshops opgeschort, hoofdzakelijk voor de rust in het centrum. Hierdoor zullen we inkomsten missen. Wel trekt het dierenpark meer bezoekers wat tot meer adopties en donaties zal leiden.

De gewenste verhouding tussen de lasten besteed aan de doelstellingen en wervingskosten en beheerslasten is voor Stichting Leeuw ingezet op circa 80% voor de activiteiten en circa 20% voor beheerslasten en wervingskosten. In het boekjaar 2024 is aan deze norm voldaan. De gewenste verhouding tussen de wervingskosten en de geworven baten is circa 10%. Deze verhouding is in het boekjaar 2024 8,8% waarmee aan de norm wordt voldaan.

Het personeel, de directie, het bestuur en de vele vrijwilligers dragen dit uit. Daarnaast komt de stichting regelmatig in de pers en wordt actief gebruik gemaakt van social media. De fondsenwerving vindt direct en indirect plaats in alle geledingen van de stichting.

Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een fondsenwerver met veel ervaring en expertise op dit gebied. Stichting Leeuw werft actief donateurs, sponsors, bedrijven, organisaties zonder winstoogmerk, loterij instellingen, en andere belanghebbenden. De stichting streeft hierbij naar een basis met een stabiele en voorspelbare inkomstenstroom door het werven van donateurs en adoptanten van dieren die structureel een bijdrage verstrekken.

Governance

Stichting Leeuw heeft als juridische structuur een stichting met ANBI-status. De stichting maakt geen onderdeel uit van een groepsstructuur.

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door:

- De heer Pieter Hendrikus Kruijff voorzitter;
- De heer Robert-Jan Zagt secretaris;
- Mevrouw Ineke van der Meer penningmeester.

De directie van de stichting wordt gevoerd door Robert Kruijff. Het bestuur heeft een bestuurlijke en toezicht-houdende rol op de uitvoering en de realisatie van het meerjarenbeleidsplan.

Het bezoldigingsbeleid voor bestuurders, directie en medewerkers is vastgelegd in het beleidsplan. Het bestuur en de directie zijn onbezoldigd.

Het bestuur heeft integriteit hoog op de agenda staan en belangrijke kernwaarden die het bestuur hanteert zijn betrouwbaarheid, deskundigheid, zorgvuldigheid en besluitvaardigheid. Het bestuur zal zich te allen tijde gedragen in het belang van de stichting.

Tot zover de situatie zoals van kracht tot en met het boekjaar 2024. Gezien de ontwikkelingen binnen de organisatie en op basis van advisering door externe partijen is het voornemen daar om in het jaar 2025 een reorganisatie binnen de bestuurlijke organisatie door te voeren.

Integriteit

Stichting Leeuw hecht groot belang aan het naleven van haar integriteitsbeleid en gedragscode. De activiteiten van de stichting vragen om een betrouwbare en professionele manier van werken op basis van een integere bedrijfsvoering. Het gaat verder dan voldoen

In het kader van de fondsenwerving organiseert de stichting een scala aan activiteiten in haar opvangcentrum. Daarnaast kan ze leunen op de belangstelling van bezoekers aan Dierenpark Hoenderdaell die voor een groot deel ook het opvangcentrum van de katachtingen bezoeken.

Ten tijde van het opmaken van dit jaarverslag ligt het in de bedoeling het bestuursmodel van de Stichting te veranderen. Het voornemen is de samenstelling van de Raad van Bestuur te wijzigen en een Raad van Toezicht in te stellen. De bedoeling is dat Robert Kruijff bestuurder wordt van Stichting Leeuw en dat de Raad van Toezicht zal gaan bestaan uit minimaal drie en maximaal zeven personen. Voor de Raad van Toezicht wordt ingezet op personen met expertise en kwaliteit op het gebied van de activiteiten van Stichting Leeuw. Vanuit dit oogpunt zullen zij een bijdrage kunnen leveren aan de missie, visie en doelstellingen van de Stichting. Het is de bedoeling het nieuwe bestuursmodel in 2025 in te voeren.

Deze voorgenomen wijziging zal leiden tot ingrijpende wijziging van de statuten en reglementen. In het volgende jaarverslag zullen wij rapport uitbrengen van de geboekte resultaten.

aan de door de overheid opgelegde regels, normen en wetten. Het gaat er vooral om dat zaken kunnen leiden tot gewenst gedrag en resultaat.

Sterker nog: de organisatiestructuur is erop gericht dat in het dagelijks handelen integriteit vanzelfsprekend is.

Integriteit is in de eerste plaats ieders eigen verantwoordelijkheid. Maar er zijn natuurlijk wel manieren om integriteit in de organisatie te borgen. Dat begint met het voorleven van integer gedrag door bestuur en directie en het bevorderen van een transparante en open organisatiecultuur, waarin dilemma's op het vlak van integriteit bespreekbaar zijn.

Het bestuur en de directie brengt het integriteitsbeleid en de gedragscode regelmatig onder de aandacht van het personeel, de vrijwilligers en andere belanghebbenden.

Communicatie

De Stichting heeft meerdere communicatiekanalen om haar belanghebbenden van informatie te voorzien. De belangrijkste groep belanghebbenden zijn vanzelfsprekend de donateurs van Stichting Leeuw. De donateurs willen graag goed geïnformeerd worden over ontwikkelingen bij de stichting.

Stichting Leeuw is regelmatig in het nieuws met betrekking tot de redding, opvang en herplaatsing van dieren. Verder heeft Stichting Leeuw een informatieve website en is de stichting zeer actief op social media waar veel informatie wordt gedeeld.

Het meldpunt voor integriteitskwesties en grensoverschrijdend gedrag wordt vanaf het boekjaar 2025 belegd bij de Arbodienst van de organisatie. Gekozen is voor deze externe dienstverlener omdat het personeelsbestand hier bekend is. Vastgesteld is wel dat het meldpunt een apart onderdeel van de dienstverlening is. Voor de werkwijze van ArboNed verwijzen wij naar de website van Stichting Leeuw.

Jaarlijks wordt een verslag gemaakt van de ontvangen meldingen, uitgevoerde onderzoeken, de uitkomsten hiervan en de genomen maatregelen. In het boekjaar 2024 hebben zich geen meldingen voorgedaan op het gebied van integriteit en grensoverschrijdend gedrag.

Voor de bezoekers aan het opvangcentrum is de educatieruimte een belangrijk onderdeel. Hier kunnen bezoekers zich laten informeren over de wijze waarop de stichting invulling geeft aan de doelstellingen. In een bioscoop deel kunnen zij kennis maken met de werkzaamheden die in het kader van terugplaatsing plaatsvinden door een film over The Lions Foundation en het Rescue & Conservation Centre in Zuid-Afrika.

Op bepaalde momenten kunnen bezoekers in de binnenbaan van het opvangcentrum kijken naar een jaagsessie. Hierbij worden dieren getraind om achter een prooi aan te jagen en deze uiteindelijk te bemachtigen.

Maatschappelijke aspecten van de activiteiten

De stichting heeft haar grondslag ontleend aan het verantwoordelijkheidsgevoel om invulling te geven aan een goed rentmeesterschap voor mens, dier en wereld. De stichting wil hieraan bijdragen door concreet en specifiek op te komen voor de belangen van katachtige roofdieren. In de basis is dit een belangrijk maatschappelijk aspect van de activiteiten van de stichting.

Daarnaast is de stichting zich ook bewust van "maatschappelijk verantwoord ondernemen" en staat dit altijd op de agenda van de bestuursvergadering. Waar mogelijk probeert de stichting op dit gebied de impact van haar activiteiten op het milieu, flora en fauna zoveel mogelijk te beperken.

De 300 zonnepanelen op het dak van het opvangcentrum tezamen met de aardwarmte voorzieningen zorgen ervoor dat Stichting Leeuw energieneutraal is. Niet alleen zit de bescherming van de natuur in het DNA van Stichting Leeuw, maar wil de stichting dit ook op zoveel mogelijk vlakken doen en dit uitdragen aan haar bezoekers, donateurs en belanghebbenden. Naast deze energiebesparende maatregelen wordt het afval vanzelfsprekend gescheiden en wordt duurzaamheid in alle beslissingen meegenomen. Restanten van dierlijk afval worden ingeleverd bij een destructiebedrijf. Binnen het pand is alle verlichting LED. De stichting staat open voor initiatieven en ideeën op dit gebied.

Vooruitblik

Stichting Leeuw wil zich continu blijven inzetten voor de opvang en verzorging van grote katachtigen en zoveel mogelijk dieren proberen te herplaatsen naar een zo natuurlijk mogelijke omgeving. Het streven hierbij is naar een zo hoog mogelijk niveau van dierenwelzijn.

Het aantal grote katachtigen in nood is hoog. Omdat Stichting Leeuw plek biedt aan maximaal 30 dieren is het belangrijk om dieren te verhuizen naar The Lions Foundation in Zuid-Afrika, waar nog voldoende ruimte is. Ook het komende jaar 2025 zullen grote katachtigen worden gebracht naar Zuid-Afrika. In april staat leeuw Mannie op de planning.

Stichting Leeuw is nu 13 jaar actief en eind 2024 is een start gemaakt met het vernieuwen van zowel de binnenvverblijven als de keuken en medische ruimte. Doel hiervan is verhogen van het niveau van dierenwelzijn. Ook zullen hiermee de werkomstandigheden van het personeel en vrijwilligers verbeterd worden.

De inkomsten van de periode 2025 – 2030 worden onder andere gebruikt voor kosten en investeringen die betrekking hebben op:

- Het feitelijk redden en opvangen van dieren in nood, waaronder transport, medicatie, medische zorg en bijvoorbeeld ondersteuning ter plaatse. Op basis van het verbreden van de naamsbekendheid van de Stichting heeft dit geleid tot samenwerking met het Wereld Natuur Fonds voor terugplaatsing van dieren in Kazachstan. Mogelijk is dit voor partijen aanleiding om voor specifieke projecten gebruik te willen maken van de kennis en ervaring van Stichting Leeuw;
- In oktober van 2024 is een aanvraag ingediend bij de Nederlandse Postcode Loterij voor een bedrag van € 600.000 voor de periode 2025 tot en met 2029. Het bedrag zal in die periode gereserveerd worden voor verdere professionalisering van de organisatie. Omdat ten tijde van het opmaken van dit jaarverslag bekend is dat onze aanvraag wordt gehonoreerd, is de begroting voor het jaar 2025 aangepast en opgemaakt in lijn met de begroting uit de aanvraag. Deze komt overeen met onze reguliere exploitatiebegroting en is nu uitgebreid met een toelichting van de bestedingen aan de Postcodeloterij doelen;
- De organisatie groeit en daarom willen we voor-sorteren op de toekomst;
- We gaan samenwerken met een adviesbureau voor Marketing & Communicatie, naast de medewerker educatie. Ook zal de fondsenwerver nauw in contact blijven met dit team. De verwachting is een gestructureerde communicatie naar belanghebbenden te realiseren;
- Het is ook in het kader van deze professionalisering dat er een KAM/veiligheidsmedewerker voor het totale park is aangetrokken. Arbo en veiligheid voor medewerkers en bezoekers staat voorop;
- Voor onze primaire doelstelling, verbeteren van het dierenwelzijn, wordt een coördinator soortbehoud-programma's en gedragsonderzoek aangetrokken. De uitkomsten van onze programma's zullen wij inzetten voor wereldwijde verbetering van het dierenwelzijn;
- De educatieruimte heeft in 2022 een vernieuwing ondergaan, waarbij meer mogelijkheden voor het betrekken van bezoekers en belanghebbenden bij de doelstellingen wordt nagestreefd. Hier werken we met vrijwilligers. Om de stichting goed op de kaart te zetten zullen 2 educatiemedewerkers aangenomen worden, die zich onderscheiden door les te geven, beschikbaar te zijn voor informatieve rondleidingen, en bezetting van het winkelgedeelte;
- Projecten waaronder het aanpassen van de toegang naar het opvangcentrum waarbij de aandacht wordt getrokken van de bezoekers.
- De begroting voor 2025 is opgenomen op de volgende pagina. Als gevolg van het verder professionaliseren van de organisatie en de groei van de activiteiten verwachten we een toename van de activiteitenlasten naar circa € 1,2 miljoen. Onder meer door de bijdrage van de Postcodeloterij, de baten uit legaten en een hogere sponsorbijdrage van Dierenpark Hoenderdaell is voldoende dekking aanwezig voor de hogere lasten. Stichting Leeuw verwacht voor 2025 een sluitende exploitatie.

Begroting Stichting Leeuw 2025

	Begroting 2025	Realisatie 2024
BATEN		
Baten van donateurs	€ 550.000	€ 569.504
Baten van bedrijven	€ 100.000	€ 115.451
Baten van legaten	€ 100.000	€ 0
Baten van loterij organisaties	€ 25.000	€ 29.964
Baten van andere instellingen zonder winststreven	€ 125.000	€ 291.517
Baten van samenwerking PostcodeLoterij	€ 150.000	€ 0
Baten van tijgerworkshops	€ 45.000	€ 54.800
Baten van verkoop merchandising (netto)	€ 25.000	€ 25.707
Baten van in beslag genomen dieren	€ 0	€ 15.983
Baten van sponsoring Dierenpark Hoenderdaell	€ 245.000	€ 140.000
	€ 1.365.000	€ 1.242.926
ACTIVITEITENLASTEN		
Doelstelling opvang Nederland		
Opvang roofdieren	€ 525.000	€ 501.796
Extra dierenverzorger met medische achtergrond	€ 35.000	€ 0
Doelstelling terugplaatsing The Lions Foundation		
Terugplaatsing	€ 488.000	€ 382.105
Doelstelling educatie		
Educatie bezoekers opvangcentrum	€ 60.000	€ 71.523
Extra informatie medewerker	€ 30.000	€ 0
Doelstelling gedragsonderzoek		
Gedragsonderzoek	€ 15.000	€ 0
Extra coördinator soortbehoudprogramma's en gedragsonderzoek	€ 45.000	€ 0
	€ 1.198.000	€ 955.424
BEHEERSLASTEN EN KOSTEN FONDSSENWERVING		
Personeelskosten beheer en administratie	€ 27.000	€ 24.731
Verkoopkosten beheer en administratie	€ 20.000	€ 16.270
Kantoorkosten beheer en administratie	€ 20.000	€ 34.952
Kosten fondsenwerving	€ 60.000	€ 111.090
Expert marketing & communicatie	€ 40.000	€ 0
	€ 167.000	€ 187.043
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	€ 0	-€ 5.279
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	€ 0	€ 95.180
Mutatie bestemmingsreserve onderhoud verblijven katachtigen *	€ 0	-€ 127.053
Mutatie overige reserves *	€ 0	€ 31.873
SALDO EXPLOITATIE NA MUTATIE RESERVES	€ 0	€ 0

* De mutatie in de reserves zal plaatsvinden op basis van de daadwerkelijke bestedingen, toevoegingen en het saldo van de exploitatie. Naar verwachting worden de kosten voor het verder renoveren van de verblijven bij Stichting Leeuw gedekt uit de bestemmingsreserve onderhoud verblijven katachtigen.

Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024

(Na resultaatbestemming)

	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Vervoermiddelen	20.332		30.472	
		20.332		30.472
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	26.691		13.255	
Belastingen en premies sociale				
verzekeringen	416		11.509	
Overige vorderingen	278.996		267.226	
		306.103		291.990
<i>Liquide middelen</i>		163.433		96.240
Totaal activazijde		489.868		418.702

PASSIVA	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Bestemmingsreserves	229.131		102.078	
Overige reserves	<u>228.993</u>		<u>260.866</u>	
		458.124		362.944
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	13.165		836	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-		7.247	
Overige schulden	<u>18.579</u>		<u>47.675</u>	
		31.744		55.758
Totaal passivazijde		<u>489.868</u>		<u>418.702</u>

Staat van baten en lasten over 2024

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Baten van particulieren	569.504	525.000	425.303
Baten van bedrijven	115.451	50.000	69.695
Baten van loterijorganisaties	29.964	25.000	19.536
Baten van organisaties zonder winststreven	291.517	270.000	214.741
Baten als tegenprestatie voor leveringen	120.802	60.000	68.518
Overige baten	140.000	228.000	233.000
Baten	1.267.238	1.158.000	1.030.793
Inkoopwaarde geleverde producten	24.312	-	17.008
Opvang roofdieren	501.796	765.600	759.458
Terugplaatsing	382.105	180.000	193.340
Educatie bezoekers opvangcentrum	71.523	60.000	160.315
Activiteitenlasten	979.736	1.005.600	1.130.121
Bruto exploitatieresultaat	287.502	152.400	-99.328
Personeelskosten beheer en administratie	24.731	23.500	19.028
Verkoopkosten beheer en administratie	16.270	3.500	17.567
Kantoorkosten beheer en administratie	34.952	-	14.969
Kosten fondswerving	111.090	100.000	89.704
Beheerslasten	187.043	127.000	141.268
Exploitatieresultaat	100.459	25.400	-240.596
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.669	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-6.948	-	-6.871
Som der financiële baten en lasten	-5.279	-	-6.871
Resultaat voor bestemming	95.180	25.400	-247.467
Bestemming resultaat			
Bestemmingsreserve onderhoud verblijven katachtigen	127.053	-	-27.922
Bestemmingsreserve vernieuwen binnenbaan jaagsimulator	-	-	-155.000
Bestemmingsreserve verbouwing entree Afrikaans thema	-	-	-65.000
Overige reserves	-31.873	25.400	455
	95.180	25.400	-247.467

Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

Oprichting

Blijkens de akte d.d. 26 oktober 2011 werd Stichting Leeuw per genoemde datum opgericht.

Doelstelling

De doelstelling van Stichting Leeuw wordt in artikel 2 van de statuten omschreven als het welzijn van dieren, waaronder begrepen roofdieren en olifanten, binnen en buiten Nederland, duurzaam te verbeteren.

Bestuur

De directie wordt gevoerd door R.P.M. Kruijff.

Het bestuur van de stichting bestaat uit P.H. Kruijff, R.J. Zagt en Y.P.M. van der Meer.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Leeuw, statutair gevestigd te gemeente Anna Paulowna, bestaan voornamelijk uit het verlenen van opvang aan grote katachtigen en zorgdragen voor een goede dagelijkse verzorging met de mogelijkheid van terugplaatsing in de opvang van The Lions Foundation in Zuid Afrika.

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Van Ewijckskade 1 te Hollands Kroon.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Leeuw, statutair gevestigd te gemeente Anna Paulowna is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 53857836.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondswervende organisaties'.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Leeuw zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Dit is meestal de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen*Vrij besteedbaar vermogen*

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserves hebben betrekking op dat gedeelte van het eigen vermogen dat is afgezonderd omdat daaraan een specifieke bestemming is gegeven door het bestuur van de stichting. Als deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel van het vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT**Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

De baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten worden verantwoord op het moment dat ze daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Voor giften geldt dat deze als baten worden verantwoord indien ze daadwerkelijk ontvangen zijn.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot de normale, niet-incidentele bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de analyse en vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Vervoer- middelen €
Aanschafwaarde	63.440
Cumulatieve afschrijvingen	-32.968
Boekwaarde per 1 januari	<u>30.472</u>
Afschrijvingen	-10.140
Mutaties 2024	<u>-10.140</u>
Aanschafwaarde	63.440
Cumulatieve afschrijvingen	-43.108
Boekwaarde per 31 december	<u>20.332</u>

Afschrijvingspercentages:

Vervoermiddelen

20 %

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2024 €	31-12-2023 €
Handelsdebiteuren		
Debiteuren	<u>26.691</u>	<u>13.255</u>

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>416</u>	<u>11.509</u>
----------------	------------	---------------

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Vordering Schrikkloof	267.226	267.226
Overige vorderingen	<u>11.770</u>	<u>-</u>
	<u><u>278.996</u></u>	<u><u>267.226</u></u>
	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Liquide middelen		
Rabobank zakelijke rekening	23.516	81.300
Rabobank zakelijke rekening	3.238	13.935
Rabobank spaarrekening	<u>136.679</u>	<u>1.005</u>
	<u><u>163.433</u></u>	<u><u>96.240</u></u>

PASSIVA**EIGEN VERMOGEN****Vrij besteedbaar vermogen**

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Bestemmingsreserves		
Onderhoud verblijven katachtigen	229.131	102.078

Onderhoud verblijven katachtigen

Stand per 1 januari	102.078	130.000
Aanwending	-22.947	-27.922
Toevoeging	150.000	-
Stand per 31 december	229.131	102.078

Vernieuwen binnenbaan jaagsimulator

Stand per 1 januari	-	155.000
Aanwending	-	-155.000
Stand per 31 december	-	-

Verbouwing entree en markt Afrikaans thema

Stand per 1 januari	-	65.000
Aanwending	-	-65.000
Stand per 31 december	-	-

	2024	2023
	€	€
Overige reserves		
Stand per 1 januari	260.866	260.411
Onttrekking (v.j. toevoeging)	-31.873	455
Stand per 31 december	228.993	260.866

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2024

Voor de verwerking van het resultaat voor bestemming over het boekjaar 2024 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Handelscrediteuren		
Crediteuren	13.165	836
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	-	7.247
Overige schulden		
Schuld P.H. Kruijff	9.897	39.897
Schuld vakantiegeld	8.682	7.778
	18.579	47.675
	2024	2023
	€	€
<i>Schuld P.H. Kruijff</i>		
Stand per 1 januari	39.897	69.897
Donatie boekjaar	-30.000	-30.000
Stand per 31 december	9.897	39.897

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

De stichting heeft een huurcontract met Stichting Landgoed Hoenderdaell afgesloten voor de huur van het pand op de locatie van Ewijckskade 1 te Anna Paulowna. De huurverplichting bedraagt € 210.000 per jaar. De huurverplichting loopt tot en met 31 december 2041.

Fiscale eenheid omzetbelasting

Per 1 oktober 2024 maakt Stichting Leeuw deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met Landgoed Hoenderdaell B.V., Stichting Landgoed Hoenderdaell en Stichting S.O.S. Dolfijn.

Funding Agreement

Stichting Leeuw verstrekt maandelijks een donatie aan The Lions Foundation in Zuid-Afrika voor de opvang en verzorging van leeuwen. In 2024 is in totaal € 238.000 gedoneerd.

Sponsorovereenkomst

Stichting Leeuw heeft een sponsorovereenkomst afgesloten met Landgoed Hoenderdaell B.V. De sponsor Landgoed Hoenderdaell B.V. heeft zich verplicht tot betaling van minimaal het exploitatietekort per jaar voor Stichting Leeuw.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Baten van particulieren			
Donaties particulieren vaste bijdragen	368.869	350.000	333.016
Donaties particulieren overig	104.506	75.000	84.844
Nalatenschappen	96.129	100.000	7.443
	<u>569.504</u>	<u>525.000</u>	<u>425.303</u>
 Baten van bedrijven			
Donaties van bedrijfsleven	<u>115.451</u>	<u>50.000</u>	<u>69.695</u>
 Baten van loterijorganisaties			
Donaties van loterijorganisaties	<u>29.964</u>	<u>25.000</u>	<u>19.536</u>
 Baten van organisaties zonder winststreven			
Donaties van instellingen zonder winststreven	<u>291.517</u>	<u>270.000</u>	<u>214.741</u>
 Baten als tegenprestatie voor leveringen			
Baten tijger workshops	54.800	45.000	41.343
Baten verkoop merchandising	50.019	15.000	27.175
Baten opvang in beslag genomen dieren	15.983	-	-
	<u>120.802</u>	<u>60.000</u>	<u>68.518</u>
 Overige baten			
Sponsorbijdrage Landgoed Hoenderdaell B.V.	<u>140.000</u>	<u>228.000</u>	<u>233.000</u>
 Inkoopwaarde geleverde producten			
Inkoop provisie en consumpties tijger workshops	5.560	-	5.317
Inkoopwaarde verkoop merchandising	18.752	-	11.691
	<u>24.312</u>	<u>-</u>	<u>17.008</u>

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Besteding baten met bestemming opvang roofdieren			
Loon inclusief vakantiegeld	127.785	135.600	160.955
Uitkering ziekengeld en wet tegemoetkoming loondomein	-	-	-7.629
Reiskostenvergoeding	4.950	5.000	5.953
Sociale lasten en premies pensioen	27.612	27.000	35.294
Kosten verzuimverzekering	4.123	4.000	4.682
Uitgaven huur opvangcentrum	210.000	210.000	210.000
Uitgaven energie, stroom en water	-	18.000	18.000
Kosten medische verzorging dieren	13.319	20.000	18.001
Kosten inkoop voer dieren in opvang	34.653	45.000	45.722
Uitgaven exploitatie opvang algemeen	79.354	301.000	268.480
	<u>501.796</u>	<u>765.600</u>	<u>759.458</u>
 Besteding baten met bestemming terugplaatsing			
Besteding baten met bestemming terugplaatsing	<u>382.105</u>	<u>180.000</u>	<u>193.340</u>
 Besteding baten met bestemming educatie			
Loon inclusief vakantiegeld	37.612	35.000	34.966
Reiskostenvergoeding	1.548	1.000	1.464
Sociale lasten en premies pensioen	9.178	6.000	7.550
Kosten verzuimverzekering	1.278	1.000	1.020
Kosten educatie inrichting algemeen	20.985	17.000	112.177
Uitgaven gedragsonderzoek	922	-	3.138
	<u>71.523</u>	<u>60.000</u>	<u>160.315</u>
 Personeelskosten beheer en administratie			
Loon inclusief vakantiegeld	9.986	10.000	10.316
Sociale lasten en premies pensioen	3.469	2.500	2.227
Kosten verzuimverzekering	324	300	300
Kantinekosten	6.167	6.200	4.684
Werkkleding	4.785	4.500	1.501
	<u>24.731</u>	<u>23.500</u>	<u>19.028</u>
 Verkoopkosten beheer en administratie			
Reis- en verblijfkosten	<u>16.270</u>	<u>3.500</u>	<u>17.567</u>
	<u>16.270</u>	<u>3.500</u>	<u>17.567</u>

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
Kantoorkosten beheer en administratie			
Portokosten	3.365	-	2.297
Administratie, accountants- en advieskosten	30.560	-	12.672
Notariskosten nalatenschappen	1.027	-	-
	<u>34.952</u>	<u>-</u>	<u>14.969</u>

Kosten fondswerving

Bestedingen fondswervende activiteiten	<u>111.090</u>	<u>100.000</u>	<u>89.704</u>
--	----------------	----------------	---------------

De kosten voor fondswerving zijn 8,8 % van de totale giften en baten uit fondsverwerving.

Financiële baten en lasten**Rentebaten en soortgelijke opbrengsten**

Rente- en overige baten	<u>1.669</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
-------------------------	--------------	----------	----------

Rentelasten en soortgelijke kosten

Bankkosten en rente	<u>6.948</u>	<u>-</u>	<u>6.871</u>
---------------------	--------------	----------	--------------

Toelichting afwijking begroting en realisatie

In 2024 zijn de gerealiseerde baten € 1.267.238. Ten opzichte van de begroting van € 1.158.000 zijn de gerealiseerde baten € 109.238 hoger. De hogere baten worden verklaard door een toename van het aantal donateurs en door een aantal relatief hogere donaties. Dit is mede het resultaat van de inspanningen op fondsenwerving. De overige baten zien toe op de sponsoring door Landgoed Hoenderdaell B.V. Door een lager exploitatietekort dan begroot is dit bedrag lager.

De gerealiseerde activiteitenlasten zijn in 2024 € 979.736 ten opzichte van een begroting van € 1.005.600. Enerzijds zijn de lasten lager, met name omdat het opknappen van de binnenvolblijven volledig in 2024 was begroot, echter wordt dit voor een groot deel ook in 2025 gerealiseerd. Hiervoor is in 2024 ook een bedrag van € 150.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Anderzijds zijn de kosten voor terugplaatsing hoger dan begroot. Dit houdt voornamelijk verband met het relatief grote aantal verhuizingen van leeuwen en tijgers naar Zuid-Afrika en Kazachstan.

De kantoorkosten waren niet als afzonderlijke post in de begroting opgenomen. De toename ten opzichte van 2023 wordt voornamelijk verklaard door diverse advieskosten en accountantskosten in het kader van de controle van de jaarrekening.

Zoals eerder vermeld is een bedrag van € 150.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve onderhoud verblijven katachtigen. Daarnaast is een bedrag van € 22.947 aangewend voor het onderhoud. Per saldo is € 127.053 toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Verder is er een bedrag van € 31.873 onttrokken aan de Overige reserves.

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2024 waren gemiddeld 5 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2023 waren dit 6 werknemers.

Vergoeding bestuur en directie

Het bestuur en de directie van de Stichting zijn onbezoldigd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen significante gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op het huidige boekjaar.

Ondertekening van de jaarrekening

Hollands Kroon,
Stichting Leeuw

w.g. P.H. Kruijff, voorzitter

w.g. R.J. Zagt, secretaris

w.g. Y.P.M. van der Meer, penningmeester

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting Leeuw

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Leeuw te Anna Paulowna gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Leeuw per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2024;
- De staat van baten en lasten over 2024;
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Leeuw zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en overige gegevens. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de stichtingsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben daar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Heemskerk, 24 april 2025

Kennemerwaert Accountants & Belastingadviseurs

w.g. drs. D. Bruin RA